

REFERAT Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget d. 20-01-2025

Mødedato Mandag d. 20. januar 2025 kl. 14:00

Mødested A1.158 - BROEN - Fællesmøde med MIN + BYB

Indholdsfortegnelse

Opfølgning på arbejdet med klimaplanen i 2024..... 3

Punkt 1: Opfølgning på arbejdet med klimaplanen i 2024

09.00.00-P20-1-23

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X X X X

Sagsbehandler: Mette Damkær

Øvrige sagsbehandlere: Lene Kimø

Resume

Der er udarbejdet status på arbejdet med Klimaplanen for Herning Kommune (DK2020) i 2024. Overordnet set går det godt med implementeringen af planen, hvor 70 ud af klimaplanens 82 indsatser er i gang. Der er dog stor forskel på, hvor langt arbejdet med de enkelte indsatser er kommet.

Der er opstillet forslag til tre nye indsatser med følgende overskrifter: ”Laboratorium for nye transportløsninger”, ”Genbrug af byggematerialer” samt ”Grønne fællesskaber”. Herudover er der forslag til mindre ændringer og justeringer af enkelte af de eksisterende indsatser.

Som en del af status er der også udarbejdet et nyt klimaregnskab. Klimaregnskabet er baseret på data fra 2022, som er de nyeste tilgængelige data.

Opfølgningen er sammenfattet i et kortere overbliksdokument og i en samlet rapport, hvor der kan læses status på hver enkelt igangsat indsats.

Sagsfremstilling

Herning Kommunes første klimaplan blev udarbejdet som en del af DK2020 partnerskabet. Planen blev godkendt af Herning Byråd den 4. oktober 2022, pkt. 198 og efterfølgende godkendt og certificeret af C40 og CONCITO for at leve op til internationale standarder for klimaplanlægning af byer og geografiske områder.

Som en del af certificeringen er der krav om, at der løbende følges op på fremdriften i klimaplanen. Opfølgningen skal både sikre fokus og fremdrift af planen og målopfyldelsen samt rette fokus mod nye muligheder og indsatser, som kan bringe Herning Kommune tættere på de politisk besluttede mål for CO₂-reduktion og klimatilpasning:

At være en klimarobust kommune samt 50-54% reduktion af drivhusgasser i 2025, 70% reduktion i 2030 og klimaneutralitet i 2045.

Overordnet set går det godt med implementeringen af klimaplanen. Der er aktiviteter i gang indenfor alle planens 11 indsatsområder - både i forhold til reduktion af drivhusgasser og klimatilpasning. I alt er 70 ud af klimaplanens 82 indsatser i gang. Opfølgningen indeholder status på alle igangsatte indsatser.

Der er stor forskel på indsatserne, både ift. kompleksitet, varighed, samarbejdspartnere, afhængighed af lovgivning, frivillig deltagelse af borgere og virksomheder m.v. Nogle indsatser var i gang inden klimaplanens vedtagelse, mens andre først er startet op i løbet af 2024. Derfor er der også stor forskel på, hvor langt arbejdet med de enkelte indsatser er kommet.

Nedenfor er oplistet eksempler på, hvad der er arbejdet med i 2024 under klimaplanens indsatsområder:

Landbrug og arealanvendelse

I 2024 er der påbegyndt forundersøgelse for lavbundsprojekter på i alt 413 ha, eksempelvis ved Herningsholm Å, Skibbild Enge og Kollund Bæk, og et enkelt lavbundsprojekt er ved at blive realiseret (Fejgsø Bæk).

Transport og mobilitet

På transportområdet er der bl.a. arbejdet med udvikling af koncepter for delecykler og delebiler, målrettede kampagner for flextrafik og plustur, og der kører i øjeblikket forsøg med gratis kørsel med lokalbusser. I efteråret 2024 blev der afholdt en velbesøgt erhvervskonference for at inspirere lokale virksomheder til omstilling indenfor tung transport.

Energi

Flere vedvarende energiprojekter er under planlægning, og planlægning for et solcelleanlæg ved Vildbjerg er vedtaget. Herudover er der igangsat planlægning for "Energibåndet", et helhedsorienteret projekt med fokus på energiplanlægning, erhvervsudvikling og naturgenopretning. Udbygning af fjernvarmeforsynede områder går bedre end forventet, og ca. 88% af den energi, som anvendes i den kollektive varmeforsyning, stammer fra vedvarende energikilder.

Genbrug og affald

I Herning Kommune genanvendes 59% af husholdningsaffaldet, hvilket er mere end målet for 2025, og der gennemføres løbende en række initiativer og projekter, som skal styrke sortering og indsamling af affald. Der ydes også vejledning til virksomheder i sortering af de ti affaldstyper.

Bæredygtig levevis

I løbet af 2024 er der afholdt en række arrangementer rettet mod både børn, unge og voksne, og kommunens skoler og dagtilbud har også fokus på klima og bæredygtighed. Temaerne er mange: Fra papirforbrug, insekthoteller og madvaner til vanebrud, fremtidens mobilitet og forløb om jordklodens forandring og ressourcer.

Virksomhedernes grønne omstilling

Der er på erhvervsområdet både eksisterende og nye samarbejder og dialog i gang indenfor eksempelvis tekstil, transport, turisme og energi. Blandt andet kan nævnes EU-projektet SorTex, hvor der er fokus på at øge graden af genanvendelse af tekstilaffald. Herudover er der undersøgt potentialer for materialesymbioser mellem lokale virksomheder samt sat øget fokus på bæredygtighed og klima i events.

Herning Kommune som virksomhed

Der er udarbejdet en plan og handleplan for reduktion af Herning Kommunes egen udledning af drivhusgasser. Med planen og handleplanen for "Herning Kommune – En klimabevidst virksomhed" sættes endnu højere hastighed på kommunens egen omstilling. Herudover er en række indsatser igangsat.

Klimatilpasning: Vand, Hede, Tørke og Vind

I arbejdet med klimatilpasning har der primært været fokus på den fremadrettede klimarobuste planlægning og dermed at sikre eksisterende og kommende bolig- og erhvervsområder mod oversvømmelse. Der er blandt andet udarbejdet en vejledning til vandhånderingsplaner.

På baggrund af det seneste års arbejde fremsættes forslag om at tilføje tre nye indsatser til klimaplanen samt tilrette fokus på en række andre indsatser.

Nye forslag til indsatser

- Laboratorium for nye transportløsninger (Transport og mobilitet)
Muligheden for at afprøve nye transportløsninger, som eksempelvis delecykler og delebiler i et større boligområde undersøges. Forudsætningen er tæt dialog og samarbejde med borgerne.
- Genbrug af byggematerialer (Genbrug og affald)
Muligheden for at udvide borgeres og virksomheders adgang til genbrug af byggematerialer undersøges.
- Grønne fællesskaber (Bæredygtig levevis)
I indsatsen vil der blive tilbudt kurser til borgere, der ønsker at engagere sig selv eller sin forening i klimadagsordenen, men ønsker hjælp, inspiration og viden for at komme i gang.

Forslag til større ændringer i eksisterende indsatser

- Indsatsen Vildbjerg Green City tages ud af klimaplanen, idet der i arbejdet med at videreføre masterplanen for virksomhedernes bæredygtige omstilling i Vildbjerg ikke længere er en klimavinkel.

Klimaregnskab

Som en del af status er der udarbejdet et nyt klimaregnskab. Klimaregnskabet er baseret på data fra 2022, som er de nyeste tilgængelige data. Det skal bemærkes, at effekten af klimaplanens indsatser ikke kan aflæses i regnskabet, idet klimaplanen blev vedtaget i efteråret 2022.

I alt er det beregnet, at der i Herning Kommune blev udledt godt 730.000 ton CO₂ i 2022. Heraf udledte landbrugssektoren godt 360.000 ton CO₂, transportsektoren stod for en udledning på godt 250.000 ton, mens udledningen fra energisektoren lå på knap 75.000 ton CO₂. Herudover var udledninger fra affald, spildevand og tilfældige brande på knap 20.000 ton, mens udledningen fra industrielle processer er opgjort til knap 10.000 ton CO₂.

Fra 1990 til 2022 er der sket et fald i udledningen af drivhusgasser på godt 740.000 ton, hvilket svarer til godt 50%. For at nå målet om en reduktion på 70% i 2030, skal udledningerne falde med yderligere 290.000 ton CO₂.

Opfølgningen på arbejdet med Herning Kommunes klimaplan i 2024 er sammenfattet i et kortere overbliksdokument, og derudover er det også muligt at læse status på hver enkelt igangsat indsats i en samlet rapport.

Udvalgsbehandling

Klimaplanens indsatser går på tværs af sektorer, fagområder og politiske udvalg. Derfor behandles opfølgningen på et fælles møde mellem Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget. Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget samt Byplan- og Bosætningsudvalget, inden sagen fremsendes til Herning Byråd.

Indstilling

Underdirektør for Direktionens Stab indstiller,

At den samlede opfølgning godkendes.

At indsatserne "Laboratorium for nye transportløsninger", "Genbrug af byggematerialer" samt "Grønne fællesskabere" tilføjes til Klimaplanen.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget indstiller sagen til Byrådet.

Bilag

Udkast Overblik Opfølgning 2024

Udkast Samlet Rapport Opfølgning 2024